

Att ge stöd till anhöriga som vårdar eller stödjer en äldre person med demenssjukdom

Nya kunskaper om anhörigstöd

Kombinationsprogram ger effekt

En kunskapsöversikt från Socialstyrelsen visar att en kombination av utbildning, psykosocialt stöd och olika typer av färdighetsträning har positiva effekter både för anhöriga och för äldre personer med demenssjukdom. Med färdighetsträning avses i detta sammanhang till exempel att lära sig att hantera förändringar i beteende hos den äldre.

Kunskapsöversikten visar att en kombination av utbildning, psykosocialt stöd och färdighetsträning minskar

- anhörigas upplevda belastning
- depressionssymtom hos anhöriga
- förändringar i beteende hos äldre personer med demenssjukdom.

Hur kan stödet se ut?

Det stöd som studerats i översikten ges vanligen i grupp. Stödet kännetecknas av att

- det ges i strukturerad form, det vill säga att det ska finnas en manual eller ett tillvägagångssätt som man följer
- det leds av personer som är utbildade för att ge stödet
- det omfattar 8–10 träffar under en period på 3–6 månader
- träffarna följer angelägna teman som till exempel utbildning om sjukdomen, bemötande eller vilket stöd som socialtjänsten och sjukvården erbjuder
- det ger konkret träning i hur man kan hantera svåra situationer och förändringar i beteende
- det ger tillfällen att praktiskt öva mellan träffarna
- det ger psykosocialt stöd som till exempel emotionellt stöd, rådgivning eller hjälp att hantera stress.

Utgångspunkter

Stödet som beskrivs ovan kan ingå som en del i en öppen verksamhet eller, vid behov, enligt 4 kap. 1 § SoL. Stöd till anhöriga ska utgå från individens behov, vara flexibelt och anpassas över tid. Det innebär att kombinerade insatser i form av utbildning, stöd och träning att hantera dagliga vårdssituationer alltid ska anpassas till den anhörigas behov. Utbildning, stöd och träning kan kombineras med individuella samtal, även om individuella samtal inte har studerats i kunskapsöversikten från Socialstyrelsen.

Vad innebär lagen?

Socialtjänstlagen styr äldreomsorgens arbete. En bestämmelse i 5 kap. 10 § SoL innebär att kommunerna i Sverige måste erbjuda stöd till personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en närstående med funktionshinder.

Vill du veta mer?

Ytterligare publikationer från Socialstyrelsen som kan laddas ner eller beställas på www.socialstyrelsen.se/publikationer:

- Effekter av stöd till anhöriga som vårdar äldre med demenssjukdom eller sköra äldre – en systematisk översikt (artikelnr 2012-12-17). Kunskapsöversikten som denna publikation baseras på
- Nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom (artikelnr 2010-5-1)
- Stöd till anhöriga (artikelnr 2012-3-7). Riktat sig specifikt till anhöriga och allmänheten
- Stöd till anhöriga som vårdar de mest sjuka äldre – en kartläggning av översikter (artikelnr 2012-3-12)
- Stöd till personer som vårdar eller stödjer närstående – Lägesbeskrivning 2012 (artikelnr 2012-12-28). Riktat sig till chefer på olika nivåer inom socialtjänsten.

Mer information om anhörigfrågor:

- www.socialstyrelsen.se/aldre/anhorigstod
- www.anhoriga.se

Att ge stöd till anhöriga som vårdar eller stödjer en äldre person med demenssjukdom (artikelnr 2012-12-26) kan beställas från Socialstyrelsens publikationsservice.
www.socialstyrelsen.se/publikationer
E-post: publikationsservice@socialstyrelsen.se
Fax: 035-19 75 29

Publikationen kan även laddas ner från www.socialstyrelsen.se